

VÁŽANSKÝ HLÁSEK č.60

Slovo starosty:

Dne 1. září roku 2005 zahájil svůj provoz Integrovaný dopravní systém (IDS). Veškeré spoje jsou směřovány na vlaková nádraží v Křenovicích, horní nádraží nebo ve Slavkově u Brna. Přes Vážany nad Litavou jezdí linka číslo 620 a to na trase Slavkov u Brna - Vážany nad Litavou - Hrušky - Křenovice, kterou zajišťuje firma Tourbus, a.s. Brno. První čtyři dny cestování Jihomoravský kraj zpřijemnil tím, že cestující jezdili zdarma. Bylo celkem rozdáno 200 pamětních jízdenek.

Uběhl tedy první měsíc, kdy je tento systém v provozu. Jak jsou spokojeni či naopak nespokojeni občané, kteří tuto linku využívají, nevím, poněvadž problémy či spíše nedostatky se neřeší na obci, ale v obchodě nebo v hospodě. Je to chvályhodné, ale pokud se připomínky nedostanou na obecní úřad a na Kordis, pak to vypadá, že jsou všichni se vším spokojeni. A to není pravda. Již několik připomínek se k mé osobě dostalo. Tyto připomínky budou podstoupeny firmě Kordis. Jedna z připomínek se týká ranních spojů, kde autobusy nestihají jízdní řád a jezdí v průměru o 3 až 4 minuty později. Pak chytat např. vlak v Křenovicích je dosti nadlidské. A to ještě není zima. Od 11.12.2005 dojde k úpravě především vlakových spojů a důsledkem toho i návaznost linky 620. Dále by linka 620 měla navazovat na autobus jedoucí směr Vyškov a další obce. Vše se v současné době řeší. Pokud má někdo z občanů připomínky je nutné je sdělit na obecní úřad do 20.10.2005. Na pozdější připomínky nebude brán zřetel.

Co se týče jízdenek a jízdného. Po zavedení IDS se cena jízdného snížila. Každý ví a může si spočítat kolik projedl měsíčně před zavedením IDS a kolik projedí nyní. Troufnu si říci, že všichni jezdí laciněji než dříve. Obec leží ve čtvrtém pásmu. Pokud jezdíte přes Křenovice, jezdíte na jízdenku 90 minutovou za 24,- Kč, pokud jezdíte přes Slavkov, jezdíte na jízdenku 120 minutovou za 29,- Kč. Slavkov je již v pátém pásmu. Pokud jezdíte pouze do Slavkova a zpět, jezdíte na jízdenku za 6,- Kč.

Jedním z témat občanů o IDS je, že spoje jsou ztrátové a tudíž se budou rušit. Ano spoje jsou ztrátové a vždycky byly. Obec na některé ztrátové spoje doplácela a ne málo. Aby fungovala doprava před 1.9.2005, obec plně hradila tři spoje ze Slavkova (spoj ze Slavkova v 15.20 hod. a v 16.25 hod. a dále půlnoční spoj). I teď bude obec přispívat, ale částka bude nejméně o 50 % nižší a přitom je spojů daleko více včetně soboty a neděle. A pokud bude firma Kordis něco chtít změnit, neobejde se to bez křiku.

Co říci závěrem. Myšlenka zavedení IDS jistě není špatná. Musí ale fungovat tak, aby spoje na sebe navazovaly, aby občanům nic neujíždělo, aby jeden spoj vyčkal druhý apod. Je to krásný sen, ale bohužel na jednokolejně trati nerealizovatelný.

Ing. Jaroslav Řezáč
starosta obce

Informace z Obecního úřadu:

za období červen - září 2005

* proběhlo schválení dotace z JMK na opravu chodníku a komunikace ke koupališti, *

proběhlo schválení dotace z JMK na zadání územního plánu obce,

* probíhají pozemkové úpravy a to zjišťování vnitřních hranic katastru a vnějších hranic katastru,

* byla zpracována firmou z Vyškova dokumentace o požární ochraně obce a zařízení,

* proběhlo fotografování občanů na občanské průkazy,

* proběhlo odevzdání daňového přiznání na daň z převodu majetku,

* proběhlo slavnostní vyřazení předškoláků,

* vydání dvou knížek,

* byla poslána petice proti rušení vlakových spojů na trase Křenovice-Vyškov, bohužel budou zrušeny

* proběhla oprava chodníku a komunikace ke koupališti,

* proběhlo zpracování, vydání a roznesení jízdních řádů IDS linky 620 občanům,

* od 1.9.2005 došlo k zavedení IDS v obci,

* bylo namontováno označení s názvem na budovu ČOV,

* proběhla oprava schodů u zastávky u mlýna,

* došlo k položení části kanalizace u mlýna,

* došlo k položení obrubníku při vjezdu do obce od Slavkova,

* proběhlo schválení zadání územního plánu obce

Rozbor hospodaření obce za I. pololetí roku 2005:

Obec hospodaří podle schváleného rozpočtu, který je v souladu se zákonem číslo 128/2000 Sb., o obcích, zákonem číslo 563/1991 Sb., o účetnictví, zákonem číslo 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem číslo 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem číslo 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Celkové příjmy obce činí 2.550.696,40 Kč, výdaje obce činí 2.138.882,36 Kč. Saldo příjmů a výdajů činí 411.814,04 Kč.

Příjmová stránka obce.

Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti činí 397.351,- Kč a plní se na 49,36 %. Daň z příjmu fyzických osob ze samostatné činnosti činí 122.998,- Kč a plní se na 70,69 %. Daň z příjmu fyzických osob vybíranou zvláštní sazbou činí 22.736,- Kč a plní se na 42,10 %. Daň z příjmu právnických osob činí 299.232,- Kč a plní se na 34,00 %. Daň z přidané hodnoty činí 723.513,- Kč a plní se na 51,68 %. Poplatek za komunální odpad činí 237.540,- Kč a plní se na 95,02 %. Poplatek ze psů činí 13.200,- Kč a plní se na 101,54 %. Poplatek za užívání veřejného prostranství činí 2.600,- Kč a plní se na 28,89 %. Místní poplatek - provoz automatů dle vyhlášky činí 30.000,- Kč a plní se na 75,00 %. Odvod z výtěžku provozování automatů činí 29.526,30,- Kč. Správní poplatek činí 18.760,- Kč a plní se na 55,18 %. Daň z nemovitosti činí 181.828,- Kč a plní se na 40,59 %.

Nedaňové příjmy tvoří příjmy úhrad vydobytých prostor ve výši 21.169,- Kč, příjmy z prodeje zboží ve výši 485,- Kč, odvádění odpadních vod a nájemné ve výši 156.600,- Kč, nájemné budovy školy ve výši 10.000,- Kč, příjmy z poskytovaných služeb knihovna ve výši 0,- Kč, pohřebnictví ve výši 3.200,- Kč, příjmy z pronájmu pozemků ve výši 9.959,- Kč, příjmy z pronájmu nemovitostí a plynovodu ve výši 212.811,- Kč, přijaté nekapitálové příspěvky ve výši 8.462,- Kč, příjmy z prodeje pozemků ve výši 4.800,- Kč, přijaté neinvestiční dary ve výši 15.000,- Kč, příjmy z úroků ve výši 1.226,10 Kč, finanční vypořádání vratky transferů ZŠ ve výši 1.900,- Kč. Nedaňové příjmy celkem činí 445.612,10 Kč a plní se na 74,42 %. Několik občanů nemá uhrazené poplatky za odvádění odpadních vod a za odpad.

Další příjem obce tvoří neinvestiční dotace ze SR na školství a výkon státní správy. Celkové dotace činí 25.800,- Kč a jsou plněny na 49,81 %. Dotace od kraje do oblasti školství již

nejdou od letošního roku směřovány přes rozpočet obce a jdou přímo na účet ZŠ.

Celkové příjmy obce se plní na 53,27 %.

Výdajová stránka obce:

Výdaje jsou adekvátní k plnění příjmové stránky rozpočtu obce. Jednotlivé kapitoly nevybočují od schváleného rozpočtu. Výdajové kapitoly mají stejné složení jako v roce předešlém.

Zemědělství: do kapitoly zemědělství je zahrnuta deratizace obce tj. hubení hlodavců, kde výdaje činí 3.451,- Kč a plní se na 57,52 %. Vnitřní obchod, turismus: výdaje nejsou žádné. Doprava: v tomto roce proběhne oprava silnice a chodníku v ulici ke koupališti, kde celkové výdaje činí 10.400,- Kč. Výdaje na dopravní obslužnost činí 36.939,- Kč a plní se na 71,04 %. Vodní hospodářství: do této kapitoly je zahrnut opravy a udržování kanalizace, finanční vypořádání minulých let, nákup služeb s provozováním ČOV. Celkové náklady činí 178.171,80 Kč a plní se na 61,44 %. Školství: od 1.1.2003 byla zřízena příspěvková organizace základní škola jejichž součástí je základní škola, mateřská škola, školní jídelna. Obec hradí pouze ty výdaje, které jsou nutné k zajištění provozu budovy školy jako je nákup služeb, energie, opravy a udržování a neinvestiční náklady za žáky plnicí povinnou školní docházkou ve Slavkově. Celkové výdaje činí 434.755,- Kč a plní se na 62,66 %. V této částce je zahrnuta neuhrazená faktura z roku 2004 ve výši 244.000,- Kč na jejichž proplacení neměla obec v roce 2004 dostatek finančních prostředků. Příspěvková organizace ŽS dostává přímo od kraje schválené dotace. S těmito prostředky pak škola hospodaří samostatně. Kultura: Výdaje na nákup knih do knihovny činí 8.293,-Kč, drobný hmotný majetek činí 5.621,- Kč, služby občanům činí 3.982,- Kč a plní se na 18,11 %. Tělovýchovná jednota: příspěvky na kulturní a sportovní akce činí 3.000,- Kč, neinvestiční dotace neziskovým organizacím činí 15.000,- Kč a plní se na 30,00 %. Zájmová činnost: příspěvky na kulturní a zájmovou činnost činí 7.400,- Kč a plní se na 35,24 %. Lékařská služba první pomoci: příspěvek obce na zajištění této služby činí 5.971,75 Kč a plní se na 49,76 %. Místní hospodářství: Výdaje na místní hospodářství činí 774.028,55 Kč a plní se na 53,90 %. Jedná se o výdaje na elektrickou energii ve výši 104.131,70,- Kč, údržba plynu ve výši 93.432,- Kč, výdaje na platy zaměstnanců, odvody zdravotního a sociálního, ochranné pomůcky, nákup materiálu, nákup služeb, voda, plyn, nákup drobného hmotného majetku, neinvestiční transfery (SMO, Politaví, ESOM) ve výši 394.798,90 Kč, na sběr nebezpečného, komunálního a ostatního odpadu ve výši 142.508,70 Kč, údržbu zeleně ve výši 39.157,25,- Kč. Sociální pomoc dětem: Jedná se o humanitární pomoc postiženým dětem. Výdaje činí 1.000,- Kč. Požární ochrana: výdaje na sbor dobrovolných hasičů činí 23.352,50 Kč a plní se na 102,42 %. Vnitřní správa: Výdaje na vnitřní správu činí 575.611,06 Kč a plní se na 43,98 %. Jedná se o výdaje za platy místních zastupitelských orgánů včetně odvodů zdravotního a sociálního, tisk, nákup materiálu, služby pošt, telekomunikací, právní služby, nákup služeb, cestovné, plyn, opravy a udržování, pojištění budov a zařízení, služby peněžních ústavů. Všeobecná pokladna: Výdaje na úroky z úvěrů činí 38.898,70 Kč a plní se na 45,13 %. Finanční vypořádání minulých let za volby a vypořádání ZŠ činí 12.447,- Kč.

Celkové výdaje obce se plní na 48,47 %.

Splácení půjček a úvěrů k 30.6.2005: Na splátkách a úvěrech obec uhradila celkem 208.400,- Kč z toho: splátka úvěru u ČMSS Praha činí 50.400,- Kč, splátka půjčky u SFŽP Praha činí 88.000,- Kč, splátka úvěru u ČS, a.s. Prostějov činí 70.000,- Kč.

Závazky k 30.6.2005 (neuhrazené faktury) běžné neuhrazené faktury z obchodního styku.

Nesplacené úvěry a půjčky za plynofikaci obce a stavbu ČOV:

* úvěr u ČMSS, a.s. Praha ve výši 634.171,- Kč, zůstatek k 30.6.2005 ve výši 162.592,20 Kč,

* půjčka u SFŽP Praha ve výši 1.217.000,- Kč, zůstatek k 30.6.2005 ve výši 249.000,- Kč,

- * půjčka u MFČR Praha ve výši 2.173.000,- Kč, zůstatek k 30.6.2005 ve výši 1.521.100,- Kč,
- * úvěr u ČS, a.s. Prostějov ve výši 1.000.000,- Kč, zůstatek k 30.6.2005 ve výši 820.000,- Kč,
- * úvěr u ČS, a.s. Prostějov ve výši 600.000,- Kč, zůstatek k 30.6.2005 ve výši 590.000,- Kč

Při efektivním vynakládání prostředků dává rozpočet reálný prostor pro financování základních potřeb obce a zabezpečování služeb občanům.

Ing. Jaroslav Řezáč
starosta obce

NEPŘEHLÉDNĚTE: Občanky si měnit nemusí:

Občané starší 70 let si nebudou muset vyměnit občanské průkazy, pokud v nich nemají vymezenou dobu platnosti. Jedné se o občanské průkazy, kde mají občané napsáno bez omezení. Novela zákona se týká občanů, kteří se narodili před 1. lednem 1936.

- ou -

Nové knihy:

Záhada slavkovského pokladu:

Brněnské nakladatelství Šimon Ryšavý vydalo pozoruhodnou knihu Záhada slavkovského pokladu. Autoři této publikace z žánru literatury faktu shromáždili na 160 stranách spoustu zajímavých a aktuálních informací o jednom z nejhledanějších, nejdiskutovanějších pokladů na Moravě. Tzv. slavkovský poklad představuje ruskou carskou válečnou pokladnu, údajně zakopanou při památné bitvě u Slavkova roku 1805 tj. před 200 lety. Legendami opředený poklad je dodnes vděčným tématem diskusí v regionu slavkovského bojiště, dosud se však nepodařilo jej objasnit. Kniha přináší překlady důležitých archivních spisů z roku 1829, kdy po pokladu pátraly rakouské úřady. Autoři také provedli zevrubný rozbor vojenské situace, připojili podrobné mapy, a nastílnili nejrůznější hypotézy o více či méně pravděpodobných místech možného zakopání. Publikace je vůbec první knihou, která toto téma souborně zpracovává.

Ždánický les a Politaví:

Dobrovolný svazek obcí Ždánický les a Politaví s Vydavatelstvím Petr Brázda vydalo knihu Ždánický les a Politaví Setkání minulostí s přítomností. Kniha nás zavádí do našeho blízkého okolí, do kraje, jehož sláva nedosahuje výšin Libušina proroctví, nedýmá komíny ani před světem nečechrá své historií napomádané peří. Jenom jak Popelka zatím v pilné práci čeká skromně na to, až ho objeví princ, jemuž více než o pozlátko půjde o život lidí spjatých s krajem svými životy i prací mozolnatých rukou. S krajem skromných lidí, v němž i dávná historie a zvyky souzní s nedotčenými krásami přírody a jejím bohatstvím. Bohatstvím v zemi i v lidech, jejichž kořeny jsou hluboce vryty do dávných kostelíků, kapliček, malebných hřbitovů, i rozlehlých selských stavení, opuštěných mysliven, chat u modrookých rybníků či nad strmými řadami vinogradů. Tady se život vine klikatými cestičkami z hlubokých údolí poznávání až k výšinám kopečků, z nichž shlíží do okolí okouzlen vjemy, jež přicházejí odjinud. Tož pod'te k nám a sedněte si a byd'te tady jako doma.

Knihy lze zakoupit na Obecním úřadě ve Vážanech nad Litavou.

P. Jakub Pavelka:

Odhalení a vysvěcení pamětní desky vážanskému rodákovi P. Jakubovi Pavelkovi se uskutečnilo v neděli dne 28.8.2005, kdy jsme si připomněli 140. výročí od narození tohoto významného rodáka.

Vážany nad Litavou nejsou velké, a přece daly do dnešního dne Církvi Kristově čtyři kněze a jednoho jáhna. Každý z kněží rodáků něčím vynikl.

Nejstarším z nich byl P. Petr Kosík, který ve vzdálené obci Studené působil výborně kněžsky i vlastenecky v těžkých dobách přelomu 19. a 20. století, se stal častou postavou v románových dílech své žáčky spisovatelky Vlasty Javořické. Ráda na něho jako na svého vynikajícího a oblíbeného učitele ve svých dílech vzpomínala.

Stejně jeho synovec P. František Kosík měl v Třebíči i ve Vídni široké pole působnosti mezi lidmi. Zvláště ve Vídni patřil mezi spolupracovníky a přátele miláčka moravského lidu Antonína Cyrila Stojany, pozdějšího olomouckého arcibiskupa. Byl velice dobrým kazatelem. Podobně i P. Josef Malík, který většinu kněžského života prožil v Bošovicích a často se rád do Vážan nad Litavou vracel.

A mezi nimi díky svému básnickému nadání zvláště vynikl i kněz, jemuž dnes tj. 28.8.2005 odhalujeme pamětní desku, P. Jakub Pavelka. Po nástupu nového brněnského biskupa Pavla Huyna v roce 1904 na biskupský stolec se jevila potřeba nového kancionálu pro brněnskou diecézi. Pro práci na něm byl vybrán jako hlavní redaktor dr. Karel Eichler, kněz a profesor bohosloví v Brně. Hudební stránka byla svěřena dómskému varhaníkovi v Brně Františku Musilovi a básnická stránka našemu rodákovi, tehdy faráři v Přibyslavicích u Třebíče. Jako básník P. Pavelka užívá přízvukných slabik pro něž má velký cit. Přeložil mnohé církevní hymny a upravil je ke zpěvu. Sám složil či doplnil nebo přebásnil mnoho písní. Nejznámější jsou: "Buď slaven mocný Králi", "Matičko Božské milosti", "Duše moje zaplesej", "V pohanství temnu", "Vyvolit si apoštoly" a překlad slov písně "Zněj Srdci Ježíšovu". Také byl literárně činný svými příspěvky do mnoha katolických časopisů. Kancionál s názvem "Cesta k věčné spáse" vešel v roce 1915 do dějin diecéze a neměl tehdy obdoby a nebojím se říci, že nemá ani dnes. Vždyť poslední píseň v kancionálu měla číslo 730. Kancionál byl tvořen nejen s ohledy na všeobecné potřeby, ale i na jednotlivé farnosti. Ke každému světci, jemuž byl zasvěcen kostel či kaple v diecézi zde byla píseň, modlitba a krátký životopis s místem kde se kostel nebo kaple nachází. Dlouhá desetiletí z kancionálu CKS lid zpíval a modlil se a dokonce na mnoha místech přežil tento kancionál i dobu jeho nástupce kancionálu Cyrilometodějského. To všechno bylo zásluhou několika málo jedinců, mezi nimiž P. Jakub Pavelka zaujímá jedno z předních míst. Tak vykonal pro celou naši brněnskou diecézi velice záslužnou práci.

Pamatujme na naše velké rodáky, mezi nimiž zaujímá P. Pavelka přední místo. Ať tento pěkný pomníček nám a každému okolo jdoucím připomíná, že člověk se svou snahou může na jakémkoliv místě udělat víc než jen to co musí a co je jeho povinností. K tomu však je vždy zapotřebí nadšení. A to dnes mnoha lidem schází. Buďme vždy nadšenými pro dobrou věc a ať umíme také my přiložit ruku k dílu.

Pozemská pouť P. Jakuba Pavelky začala zde ve Vážanech nad Litavou v domě číslo 12, kde se 19.7.1865 narodil. Po kněžském svěcení v roce 1889 působil v Rudíkově, v Přibyslavicích a dožil jako farář a konsistorní rada v Nových Hvězdlicích, kde 19.10.1934 zemřel. Pohřben je ve Starých Hvězdlicích. Ať nyní chválí svého Pána a Boha slovy své písně, kterou tak rádi zpíváme: "Buď slaven mocný Králi, jenž širé světy chválí, jenž andělé ctí na nebi a zpěvem velebí"

Fotky viz. FOTOGALERIE.

Rudolf Kosík
novoříšský opat

DSO Ždánický les a Politaví:

V letošním roce si Dobrovolný svazek obcí Ždánický les a Politaví připomnělo 10. výročí od založení. První zakládací listina vznikla již v roce 1994. Svoji činnost zaměřila na úpravy skládek a krajiny. V roce 1995 došlo k vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Ždánický les, v roce 1996 došlo k revitalizaci Litavy. Budování cyklotras začalo od roku 1998. Tehdy byla vydaná i mapa cyklotras ve Ždánickém lese a Politaví. Došlo k propojení jednotlivých obcí pomocí internetu a zavedení GIS. Od roku 1999 se sdružení aktivně zapojuje do ekumenického setkávání všech církví se zástupci samosprávy obcí. V tomto roce jsou cyklotrasy zařazeny do celostátních map a v rámci JMK do vinařských stezek. V roce 2003 vydán nástěnný kalendář a později stolní kalendář, v roce 2004 uvítací tabule ve všech obcích svazku. V roce 2004 zpracována a v roce 2005 vydána kniha pod názvem Ždánický les a Politaví. Od roku 2004 se vyhlašuje sportovní akce pro všechny zájemce za poznáním svého regionu.. Cílem je získat razítka všech obcí a měst svazku. V roce 2004 se této akce zúčastnilo 57 cyklistů a v roce 2005 již 130 cyklistů. V současné době má DSO 27 měst a obcí. Jsou to: Bošovice, Bučovice, Dambořice, Heršpice, Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kojátky, Kobeřice u Brna, Křenovice, Křižanovice, Letonice, Lovčičky, Milešovice, Mouřínov, Němčany, Nížkovice, Otnice, Rašovice, Slavkov u Brna, Šaratice, Uhřice, Vážany nad Litavou, Velešovice, Zbýšov, Ždánice.

ČZS Vážany nad Litavou radí: česnek na zahrádce:

Česnek je tradiční zelenina našich zahrádek a nutno říci, že teď hlavně zahrádek, neboť velkovýrobní pěstování je vlivem dovozu minimální. Pokud někdo chce kvalitní česnek nejen po vzhledové stránce, ale hlavně z hlediska vnitřní kvality, nutriční hodnoty, měl by si česnek pěstovat sám. I když cena pěkně baleného česneku je poměrně nízká. Proč? Naše česneky mají obsah silic i jiných látek podstatně vyšší - až dvojnásobný oproti česnekům dováženým.

Kdy česnek sázet? Je třeba si uvědomit, že jsou tři sortotypy česneku:

1. tzv. **paličáky**, česneky, které v závěru vegetace vytváří nepravý květní stvol na kterém se nevytváří semena ale dužnaté cibulky velikosti hrášku (pacilulky) a ty když zasadíme, dostaneme v dalším roce jednu kompaktní cibuli nedělenou na stroužky, teprve ve třetím roce velkou cibuli dělenou na stroužky. Tyto česneky jsou většinou nafialovělé barvy a mají tvrdý krček (zbytek květního stvolu) a jsou hůře skladovatelné.
2. **širokolisté nepaličáky** (nazývané často bílé zimní česneky) s měkkým krčkem a poměrně velkou cibulí skladovatelnou do února, března.
3. 11:37 28.12.2005 **úzkolisté nepaličáky** nazývané bílé jarní česneky s menšími bílými cibulemi a skladovatelností nadprůměrnou.

Paličáky a širokolisté nepaličáky sázíme na podzim nejlépe koncem října, začátkem listopadu. Sázíme později oproti dřívějším dobám, protože na jaře později vzhází a jsou podstatně méně napadány houbomilkou česnekovou, která klade vajíčka do vzházejících česneků brzy na jaře. Z vajíček se vylíhnou larvy, které způsobují následné kroucení, žloutnutí mladých rostlin až následné odumírání. **Jarní česneky sázíme v březnu nebo začátkem dubna**, tyto česneky houbomilka nenapadá. Jako sadbový materiál by měly být použity cibule zdravé, stroužky nejlépe okrajové (větší). Při loupání cibulí je potřeba postupovat opatrně, aby nebylo větší procento stroužků nahých (bez obalových šupin), ty nejsou vhodné k výsadbě. **Před výsadbou stroužky moříme 20 minut** v 0,5 % roztoku Benlate T 20, nebo v Rovralu 50 WP proti napadení celou škálou houbových chorob. Po namoření je potřeba cibule osušit proudem vzduchu a nejlépe hned vysadit. Pokud by bylo podezření na výskyt háďátka zhoubného, lze mořit v směsi s Vydate L 0,5 %. Většinou zvláště u uznané sadby to není potřeba.

Ještě jedno upozornění. Pokud česnek pěstujeme na lehčích půdách v kukuřičné oblasti, vyplatí se sadbu nakoupit z řepařských oblastí, kde je česnek pěstován na těžších půdách. Po přesadbě česneku z lehčích půd dochází ke snížení výnosů. Na trhu je k dispozici i bezvirózní

česnek např. odrůda Benjamín, jehož sadba je však podstatně dražší. Výsadba by měla být provedena do řádků od sebe vzdálených 30 - 40 cm, a v řádku na vzdálenost 10 cm, jen u jarních česneků může být vzdálenost v řádku menší (5 - 8 cm). Na podzim sázíme do hloubky 5 cm, vždy područíme dolů.

Jak již bylo uvedeno, je u nás na trhu **dovážený česnek** převážně z Číny, někdy i ze Španělska a dalších států. Na pohled česnek velmi pěkný se **rozhodně nehodí** k výsadbě v našich podmínkách. Je vyšlechtěn a pěstován ve zcela odlišných klimatických podmínkách a u nás pokud je vysazený, **na podzim určitě zmrzne**. Současný náš sortiment česneku je poměrně bohatý, je možné si vybrat a hlavně včas zajistit kvalitní sadbu. Pěstování našich odrůd česneku na zahrádkách se rozhodně vyplatí.

Rukověť zahrádkáře
Český zahrádkářský svaz

Z dávné historie obce Vážany nad Litavou:

Nesporně zajímavou stránkou dějin našich měst a vesnic je hrdelní pravomoc, kterou obecní představení vykonávali od pozdního středověku až do 18. století. Hrdelní pravomoc měla vedle významných měst okresu i některé vesnice. Pokud se nám dochovaly písemné prameny, bylo to na současném vyškovském okrese nejméně deset míst.

Většina nejstarších dokladů je ze 16. a 17. století. Sedmnácté století je však současně obdobím zániku několika místních soudů. Další soudy byly zrušeny Karlem VI. v roce 1729, zbytek zanikl v tereziánských reformách v 18. století. Pravděpodobně již v průběhu 17. Století zanikly na Vyškovsku hrdelní soudy v Dědicích, v Habrovanech a ve Vážanech nad Litavou.

Z roku 1605 pochází jediný doklad o působnosti hrdelního soudu ve Vážanech nad Litavou (dříve Linhartské Vážany).

Obviněná Anna Plevová byla za vraždu dítěte, které hodila do studny, za živa zahrabána a pobita kůlem. Vážany byly statkem brněnských herburek, spravovaným v 16. století městem Brnem, od roku 1581 byly statkem brněnských jezuitů, kteří převzali herburský klášter. Nejpozději v době správy městem Brnem získaly Vážany hrdelní právo. Obvod vážanského soudu tvořila zřejmě jen ves Vážany. Podle jediného dokladu hrdelního procesu ve Vážanech neměla ves vlastní popravni místo. Přesto v ní mohl podle rozhodnutí vrchního soudu být proveden rozsudek. K poznámce, že vesnice nemá stálé popravni místo, brněnské vrchní právo odpovědělo: "vy sami takové místo máte, neboť není proti právu, je-li rozsudek nad zločinem proveden na kterémkoliv místě".

Vážany jsou jedním z dokladů, že omezené hrdelní právo mohla mít každá ves, která byla samostatným statkem.

Ve většině dochovaných dokladů však v těchto vsích byly souzeny jen případy smilstva a na ně navazující případy vraždy novorozeněte.

Hana Holubová
kronikářka obce

VÁŽANSKÁ KRONIKA

Srdečně blahopřejeme:

NAROZENÍ:	září 2005	Václav Podhola
JUBILEUM:	červenec 2005	Božena Tůmová, Vítězslav Babušík, Ivanka Cigánková

	srpen 2005	Stanislav Střeštík
	září 2005	Františka Mertová, Jana Hrabovská, Rudolf Jaroš
ZLATÁ SVATBA:	srpen 2005	Božena a Richard Sigmundovi
JIŽ NEJSOU MEZI NÁMI:	Zdeňka Vránová	82 let 5.7.2005
	Ivo Lelitovský	47 let 13.8.2005

VÁŽANSKÝ HLÁSEK (občasník)

zaří 2005

zdarma

Vydavatel: Obec Vážany nad Litavou, 684 01 Slavkov u Brna, redakce k zasílání příspěvků: OÚ Vážany nad Litavou,
redaktor: Ing. Jaroslav Řezáč, registrace: Ministerstvo kultury ČR, registrační značka: MKČRE 13040, číslo 60.